

Dkt. David L. Mathewson, Theolojia ya Agano Jipya, Kipindi cha 16, Sura ya Mungu, Sehemu ya 2, na Utangulizi wa Ufalme wa Mungu

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Huu ni kipindi cha 16 kuhusu Sura ya Mungu, Sehemu ya 2, na Utangulizi wa Ufalme wa Mungu.

Kwa hivyo, tunaishia kwa kuangalia Wakolosai sura ya 3 na mistari ya 9 na 10, ambapo tunapata marejeleo ya kufanywa upya kwa sura ya Mungu ndani yetu, watu wake, na mimi naanza kuunganisha hilo na sura ya 1 na mistari wa 15 wa Wakolosai ambapo Yesu Kristo, Kristo aliyefanyika mwili mwenyewe, ndiye sura ya Mungu.

Na sasa katika 3, 9, na 10, hasa mistari wa 10 wa Wakolosai, tunapata marejeleo ya sura ya Mungu ikifanywa upya katika maarifa katika mfano wa muumba wake. Labda, uhusiano ni kwamba ni kwa sababu ya kuunganishwa na Kristo, ambaye ni mfano wa Mungu, sura ya 1, mistari wa 15, kwamba sura hiyo inaanza kufanywa upya ndani yetu. Kwa hivyo si kwa kuunganishwa na mtu wa kale, utu wa kale, ukiwa ndani ya Adamu, bali sasa kwa kuwa ndani ya Kristo, kuunganishwa na mtu mpya ambaye ni mfano wa Mungu, sura ya 1 mistari wa 15, sasa Paulo anasema sura ya Mungu inafanywa upya ndani yetu.

Kwa hivyo, hii ni aina ya kipengele ambacho tayari ni cha picha. Tayari tunafanywa upya katika picha. Picha ambayo Adamu alipoteza au kumharibu Adamu sasa inarejeshwa ndani yetu kwa nguvu ya kuunganishwa na mtu mpya yaani, kwa utu wa Yesu Kristo.

Baadhi hata wamependekeza kwamba katika mistari wa 10, marejeleo ya kufanywa upya katika maarifa, na wengine wamependekeza kwamba yanaweza kuakisi maarifa, mti wa ujuzi wa mema na mabaya, katika Mwanzo sura ya 2. Sitaki kuendelea na hilo zaidi, lakini hoja ni kwamba kuna marejeleo wazi ya Mwanzo sura ya 1 na 2 katika lugha ya picha katika Wakolosai sura ya 3 na pia sura ya 1 pia. Mahali pengine ambapo tunapata picha ya lugha ya Mungu katika fasihi ya Paulo ni 2 Wakorintho. Katika 2 Wakorintho sura ya 3 na mistari wa 18, kwa mfano, 2 Wakorintho sura ya 3 na mistari wa 18.

Nitarudi nyuma na kusoma 17, na sasa Bwana ndiye Roho. Huu ndio mwisho wa sehemu hiyo inayozungumzia agano jipya, Paulo akiwa mhudumu wa agano jipya linalozingatia utoaji wa Roho Mtakatifu na huduma ya Roho Mtakatifu. Inaishia kwa kusema, sasa Bwana ndiye Roho, na mahali alipo Roho wa Bwana, ndipo penye uhuru.

Na sisi sote tulio na nyuso zisizofunikwa tunautafakari utukufu wa Bwana, ambao unabadilishwa kuwa mfano wake kwa utukufu unaoongezeka unaotoka kwa Bwana, ambaye ni Roho. Kwa hivyo sasa inafanywa upya katika mfano, mfano wa Mungu unabadilishwa kuwa mfano wa Kristo sasa unatokea kwa kazi ya Roho katika maisha ya watu wake. Sura ya 4 na mstari wa 4, Mungu wa wakati huu, bado 2 Wakorintho, sura ya 4 na mstari wa 4, Mungu wa wakati huu amepofusha akili za wasioamini ili wasiweze kuona nuru ya injili inayoonyesha utukufu wa Kristo ambaye ni mfano wa Mungu.

Lugha inayofanana na ile tunayoipata katika Wakolosai 1 na mstari wa 15. Kwa hivyo, kuna uwezekano mkubwa, maandiko haya kutoka 2 Wakorintho yanapaswa kueleweka na kusomwa kama Warumi 8-29 na 1 Wakorintho 15 na 45 na inayofuata 49. Pia, Wakolosai sura ya 1 na mstari wa 15 hurejelea Kristo akiwa mfano wa Mungu.

Cha kufurahisha ni kwamba, katika kilele cha marejeleo ya 2 Wakorintho, kuna 2 Wakorintho 5:17, andiko la uumbaji mpya. Mtu yeyote akiwa ndani ya Kristo, kuna uumbaji mpya. Kwa hivyo sasa Mungu anafanya hivi kwa kiumbe kipya, ambacho anakizindua kupitia ufufuo wa mwanawe Yesu Kristo.

Kwa mara nyingine tena, Yesu ndiye mfano halisi wa Mungu katika kutimiza mfano wa Adamu na kile ambacho Adamu alipaswa kufanya. Sasa, Yesu ndiye mfano halisi wa Mungu, na mfano huo unarejeshwa ndani yetu kwa sababu ya kuwa wa Kristo. Kupitia Roho wake Mtakatifu, mfano huo tunabadilishwa kuwa mfano wa Yesu Kristo, kwa hivyo tunaanza kurejesha na kutimiza kile ambacho Adamu alishindwa kutimiza katika Mwanzo sura ya 1. Kwa hivyo kunukuu kutoka kwa kitabu cha Charles Scobie tena, Njia za Mungu Wetu, theolojia yake ya kibiblia, anafupisha kwa kusema Paulo anaamini kwamba enzi ya mwisho wa dunia, yaani, uumbaji mpya, ufalme wa Mungu, umeanzishwa na mwanadamu, ambaye ni Yesu, ambaye anawakilisha kusudi la Mungu kwa wanadamu wote, kusudi ambalo lilizuiwa na Adamu wa kwanza lakini sasa linatimizwa katika mwisho.

Na tena, anafanya hivi juu ya uumbaji mpya ambao anauzindua. Sasa, tunapoondoka kwenye fasihi ya Paulo, tunaona marejeleo mengine kwa njia isiyo dhahiri au ya wazi kwa Yesu Kristo katika mfano wa Mungu au kumtimiza Yesu Kristo akitimiza jukumu la Adamu na agizo la Adamu, akitimiza kile ambacho Adamu alishindwa kufanya. Na kisha andiko moja ambalo tutaliangalia kwa ufupi ambalo, nadhani, linaonekana kuakisi kwa njia isiyo dhahiri kipengele ambacho bado hakijawa cha mfano wa Mungu katika watu wake.

Sehemu ya kuanzia ingekuwa kitabu cha Waebrania kwa marejeleo ya Yesu Kristo au ubinadamu katika mfano wa Mungu, hasa ikiakisi mfano wa Adamu. Sura ya 1 na mstari wa 3 mwanzoni kabisa mwa kitabu inaweza kuwa marejeleo ya Yesu Kristo

tena kama mfano wa Mungu. Mstari wa 3 wa Waebrania 1, jua ni mng'ao wa utukufu wa Mungu, mfano halisi wa uungu wake unaovitegemeza vitu vyote.

Sasa tunampata mbebaji wa mwisho wa Mungu, yule anayeakisi utukufu wa Mungu, yule ambaye ni Mungu mwenyewe, na uwakilishi halisi wa nafsi ya Mungu. Lakini kisha katika sura ya 2, mistari ya 8 na 9 ya kitabu cha Waebrania, katika sura ya 2, hasa 6 hadi kuanzia mstari wa 6 wa Waebrania 2, mwandishi anaanza kunukuu kutoka Zaburi ya 8. Tayari tumeona kwamba Zaburi ya 8 ni zaburi inayosherehekea uumbaji wa asili wa Mungu na hadhi ya ubinadamu kama ilivyoumbwa kwa mfano wa Mungu, ambaye alikusudiwa kutawala juu yake. Sasa mwandishi wa Waebrania 2 ananukuu zaburi hiyo, kuanzia mstari wa 6, anasema, lakini katika sura ya 2, kuna mahali ambapo mtu ameshuhudia, mwanadamu ni nini hata umkumbuke? Mwana wa Adamu kwamba unamjali.

Uliwafanya kuwa chini kidogo kuliko malaika, ukawavika taji ya utukufu na heshima, ukaweka kila kitu chini ya miguu yao. Kisha anaendelea kutoa maana ya zaburi. Kwa kuweka kila kitu chini yao, Mungu hakuacha chochote ambacho hakikuwa chini yao.

Hata hivyo, kwa sasa, hatuoni kila kitu kama kinachotiishwa kwao. Hiyo ni aina ya kile ambacho tayari, au hicho ndicho ambacho bado hakijatiishwa. Bado hatuoni kila kitu kikiwa chini ya miguu ya wanadamu.

Lakini basi, katika mstari wa 9, anasema, lakini tunamwona Yesu aliyefanywa mdogo kuliko malaika kwa muda kidogo, lakini sasa amevikwa taji ya utukufu na heshima kwa sababu aliteseka mauti ili kwa neema, neema ya Mungu, apate kuonja mauti kwa ajili ya kila mtu. Sasa, ninaposoma haya, najiuliza kwa nini mwandishi alinukuu Zaburi ya 8. Namaanisha, ukirudi nyuma na kusoma Zaburi ya 8, kwa kweli si ya kinabii. Haionekani mwanzoni kuwa zaburi ya Daudi, aina ya zaburi ya kifalme ambayo mara nyingi unaona ikitumika kwa Kristo katika Agano Jipya.

Kwa nini Zaburi ya 8? Nadhani tena; uhusiano ni kwamba kama mwana wa Daudi, ukirudi nyuma katika sura ya 1, mstari wa 5, mwandishi ananukuu tena maandishi ya mwana, anamrejelea Yesu kama mwana. Katika mstari wa 5, yeye ni mwana wa Daudi. Wewe ni mwanangu.

Leo nitakuwa baba yako. Nitakuwa baba yake, naye atakuwa mwanangu, 2 Samweli 7. Kwa hivyo ni kama mwana wa Daudi. Sasa katika sura ya 2, tunamwona Kristo kama mwana wa Daudi, akitimiza jukumu la Adamu.

Kwa maneno mengine, nia ya Mungu kwa wanadamu ilianzishwa na kuonyeshwa katika Zaburi ya 8, kwamba wangetawala juu ya mambo yote ambayo mwandishi anasema, lakini sasa hatuoni hilo. Hatimaye inatimizwa katika Yesu Kristo, ambaye ni Adamu wa pili. Kwa hivyo tena, kile ambacho Adamu na Hawa walishindwa kufanya katika Mwanzo 1 na 2 na katika Zaburi ya 8 sasa kinatimizwa katika Yesu Kristo.

Kwa hivyo, kwa sababu hiyo, mwandishi anaweza kunukuu Zaburi ya 8 akimrejelea Kristo, si kwa sababu inatabiri ujio wa Kristo, bali kwa sababu tu nia ya Mungu kwa Adamu katika Zaburi ya 8 sasa inatimia kwa Adamu wa mwisho, ambaye ni Yesu Kristo, ambaye sasa anakuja kukamilisha kile alichoshindwa kufanya. Na tena, anafanya hivyo kama mwana wa ukoo wa Daudi kutoka Zaburi sura ya 2 na Zaburi ya 110 na 2 Samweli 7. Andiko lingine la kusonga mbele zaidi ya Waebrania, hadi aina ya kusonga mbele zaidi ya Waebrania ambalo linaweza pia kuonyesha taswira ya lugha ya Mungu, lugha ya Adamu, lingekuwa sura ya 1 na mstari wa 8 wa Yakobo. Kwa hivyo, Yakobo 1, samahani, 18, Yakobo 1:18, tena, bila kutaja, linaweza kuonyesha kwa kutaja taswira ya Adamu.

Alichagua kutuzaa kupitia neno la kweli, nasi tunaweza kuwa matunda ya kwanza ya viumbe vyote alivyoviumba. Na ninachotaka kusema ni kwamba, tunaona, tunarejelea andiko hili bila kutaja, nadhani, katika muktadha wa kujadili uumbaji mpya na kurejelea uumbaji, mada ya uumbaji mpya. Lakini tena, ukweli kwamba sisi ni matunda ya kwanza ya uumbaji wake, matunda ya kwanza ya uumbaji wake, unaweza kuonyesha tena, bila kutaja, kwamba sasa nia ya Mungu kwa uumbaji wake wa kwanza na mbeba sanamu yake, Adamu, hatimaye inatimizwa katika watu wake katika uumbaji mpya.

Lakini ninachotaka kuishia nacho ni kitabu cha Ufunuo na kuangalia tena, katika 21 na 22, hasa 22. Katika andiko moja hasa, tuliona kwamba Ufunuo 21 na 22 ni maono ya kilele ya Yohana kuhusu lengo la historia ya ukombozi kuwa wanadamu wote wanaoishi juu ya kiumbe kipya katika uhusiano wa agano jipya na Mungu na Mwana-Kondoo ambao sasa wanaishi katikati yao. Ninachotaka kufanya ni kuendelea hadi mwisho wa sura ya 22, lakini kabla sijafanya hivyo, angalia tu katika muhtasari huo kwamba nimetaja tu lugha ya uumbaji, tena nikipendekeza uhusiano na uumbaji wa kwanza. Lakini katika sura ya 22:5, tunaona kwamba mwishoni kabisa mwa maelezo yake ya uumbaji mpya, na sasa Yohana anaelezea watu wa Mungu wenyewe na kile wanachofanya katika uumbaji mpya, aina ya jukumu lao, na mstari wa 5 unasema, Hakutakuwa na usiku tena.

Wao, watu wake, hawatahitaji nuru ya Mwanakondoo au nuru ya jua, kwa maana Bwana Mungu atawapa nuru, nao watatawala milele na milele. Sasa, nitachukua tena andiko hili kuhusiana na ufalme, lakini inaonekana kwangu kwamba hapa tunapata lengo kuu lililofikiwa la kusudi la Mungu kwa Adamu na Hawa katika Mwanzo 1, kwamba watawale dunia. Kama wabeba sanamu zake, kama wale walioumbwa kwa mfano wa Mungu, watawale uumbaji ili sura ya 22 ya Ufunuo iishe na watu wa Mungu wakitawala milele na milele juu ya uumbaji mpya, kwa maoni yangu, katika kutimiza nia ya asili ya Mungu kwa wanadamu hata hivyo.

Kwa hivyo Adamu na Hawa walipaswa, kama wabebaji wa sanamu wa Mungu, kueneza utawala wa Mungu juu ya uumbaji wote, jambo ambalo walishindwa

kufanya, lakini sasa, kupitia Yesu Kristo, wakianza kurejesha taswira ya Mungu ndani ya watu wake na kupitia muungano wa watu wake naye, taswira ya Mungu ikirejeshwa ndani yao, sasa tunaona bado haijafikiwa. Sasa, tunaona utimilifu wa urejesho huo na watu wa Mungu. Ingawa neno picha halitumiki hapa, tunaweza kusema hapa kuna watu wa Mungu wakionyesha taswira ya Mungu kwa kutawala pamoja naye juu ya uumbaji wote, juu ya uumbaji mpya, uliorejeshwa, na uliofanywa upya. Kwa hivyo, ikiwa naweza kufupisha mada ya taswira ya Mungu katika Agano la Kale na Jipya, Greg Beal anasema hivi katika theolojia yake ya kibiblia ya Agano Jipya anasema Kristo amekuja kama wakati wa mwisho kwa Adamu kufanya kile ambacho Adamu wa kwanza alipaswa kufanya na kuakisi taswira ya baba yake kikamilifu na kuwawezesha watu kuwa na taswira hiyo iliyorejeshwa ndani yao pia.

Kwa kufanya hivyo, Kristo anaanzisha upya historia, ambayo ni enzi mpya ya uumbaji ambayo itatimizwa kwa mafanikio wakati wa kuja kwake kwa mwisho. Kisha, sura ya Mungu inabadilishwa ndani yetu na sisi tulio wa Kristo. Mwishoni mwa Adamu, ambaye anaakisi sura ya Mungu kikamilifu, sura hiyo inabadilishwa ndani yetu tulio wa Kristo, ambaye ndiye sura halisi ya Mungu. Kwa hivyo katika Kristo, kile ambacho Adamu alishindwa kufanya kinatimizwa ndani ya Kristo na sasa kinatimizwa ndani ya watu wake na kitatimizwa katika utimilifu na watu wa Mungu wakitawala uumbaji mpya katika kuakisi sura ya Mungu kama Adamu alivyotakiwa kufanya hapo awali katika Mwanzo sura ya 1. Kwa hivyo, uhusiano mwingine kati ya mwanzo na mwisho wa Biblia.

Mada ya sura ya Mungu hutoa mpito mzuri kuelekea mada inayofuata au mada inayofuata, mada ya kitheolojia ya Agano Jipya ya kibiblia ambayo tunataka kuijadili, na hiyo ndiyo mada ya ufalme wa Mungu. Tena, wasomi kadhaa wanafikiri kwamba hii ndiyo mada kuu au ni kitovu cha mada kuu au mada kuu ya theolojia ya Agano Jipya. Iwe hivyo au la, hakika ni mada kuu, na kama tutakavyoona, inaweza kuunganisha mada zingine kadhaa katika Agano Jipya.

Na kwa hivyo tunapozungumzia ufalme wa Mungu tena, itabidi tuguse uumbaji, sura ya Mungu, watu wa Mungu, na Agano Jipya; yote hayo yatapata uhusiano wa karibu na mada ya ufalme wa Mungu. Lakini kwanza kabisa, kutaja kwa ufupi ushahidi wa lugha, neno ufalme kutoka kwa mada ya ufalme wa Mungu linatokana na Kiebrania Malkuth au Kigiriki basilea kwa ufalme. Lakini pia ni muhimu kutambua kwamba tunapoangalia mada ya ufalme wa Mungu hatupaswi kujizuia na kutokea kwa maneno hayo.

Ndiyo, ni muhimu, na zinapaswa kuwa mahali pa kuanzia kwa uelewa wetu wa maana ya maneno hayo, lakini uwepo au kutokuwepo kwake haimaanishi lazima uwepo au kutokuwepo kwa mada ya ufalme wa Mungu. Kwa hivyo, ikiwa neno ufalme halipo, haimaanishi kwamba dhana, mada ya kibiblia-kitheolojia ya ufalme wa Mungu, haijadiliwi. Maneno yote mawili, labda hasa tunapofikiria kwa upande wa

mada ya kitheolojia ya ufalme wa Mungu, yanaonyesha wazo la utawala au utawala au uhuru wa Mungu unaobadilika.

Sio sana, ingawa zinaweza kutumika, tunapofikiria neno ufalme wa Mungu, hatupaswi kufikiria hasa kuhusu eneo la kijiografia kama vile Uingereza. Hatupaswi kufikiria tu kuhusu kipindi cha muda au wazo lingine, lakini badala yake, tena, tunapaswa kufikiria kuhusu ufalme wa Mungu kuwa utawala au utawala wa Mungu wenye nguvu au ukuu wa Mungu ambao atauanzisha juu ya dunia nzima. Sasa tena, tufikirie labda mifano michache ya kuelewa ufalme wa Mungu.

Hapo awali, watu wamefanya mambo kadhaa na ufalme wa Mungu. Wakati mwingine imekuwa ikienea pamoja na jamii na ulimwengu huu. Utawa wa kawaida wa kidispensational kimsingi uliweka ufalme wa Mungu kikomo kwa ufalme ujao wa milenia wakati Mungu angetawala kupitia Kristo duniani, kwa hivyo waliuweka kikomo kwa kipindi cha muda, yaani, utawala wa miaka elfu ambao tunasoma kuuhusu katika Ufunuo sura ya 20.

Tutazungumzia andiko hilo baadaye kuhusiana na ufalme wa Mungu, lakini katika hatua hii, nataka tu kutaja dhana moja ya kawaida kuhusu ufalme wa Mungu ambayo ni kuuweka katika kipindi maalum cha wakati na eneo ambalo ni Yesu Kristo akitawala na kutawala kwa miaka elfu moja katika siku zijazo juu ya taifa la Israeli. Tutaingiliana na mtazamo huo, na tunatumaini, mtakapokuwa mkiendelea na majadiliano yetu, mtaelewa maana ya ufalme wa Mungu. Tena, sitaki kujadili kila kitu ambacho ufalme wa Mungu unahusisha.

Inaweza kuwa mada pana sana kwa urahisi, lakini tena, nina hamu zaidi ya kuangalia jinsi dhana hii inavyoendelea katika Agano Jipya na kupata utimilifu wake katika Kristo na watu wake katika Agano Jipya. Pia, kama ulivyodhani tayari, tutaangalia jinsi inavyoshiriki katika mpango huo ambao tayari lakini bado haujatimizwa katika suala la utimilifu wake. Ni kweli, ingawa, katika baadhi ya maandishi ya muhtasari, wazo la ulimwengu ambao mtu anaingia linaonekana kuwepo kwa sababu, kwa mfano, katika Luka sura ya 16 na mstari wa 16, tutaangalia kile ambacho injili zinasema kuhusu ufalme wa Mungu kwa undani zaidi baadaye lakini nataka tu kuangazia maandiko kadhaa.

Katika Luka 16 na mstari wa 16 mwandishi anasema, Torati na manabii vilihubiriwa hadi Yohana. Tangu wakati huo, habari njema ya ufalme wa Mungu imehubiriwa, na kila mtu anaingia kwa nguvu ndani yake. Kuna njia tofauti za kutafsiri hilo, lakini ninachotaka kuisitiza katika hatua hii ni kwamba ufalme wa Mungu unaonekana kuanzisha ulimwengu ambao mtu anaweza kuingia.

Lakini kimsingi, tutaona kwamba neno hilo linatumika kwa utawala au utawala wa Mungu wenye nguvu, ukuu wake, lakini tena, katika baadhi ya matukio, inaweza kuwa ulimwengu uliombwa na utawala huo na ukuu ambao watu wanaweza kuingia

na kuwa wa kwao. Sasa, jambo lingine tutakalopata unapoanza kutazama mada ya ufalme wa Mungu katika Agano la Kale na Agano Jipya ni mvutano kati ya ukweli kwamba Mungu tayari ni mfalme. Tutaona katika muda mfupi kwamba kuna zaburi kadhaa zinazothibitisha ukweli kwamba Mungu ndiye mfalme ambaye tayari anatawala juu ya viumbe vyote, lakini Mungu tayari ni mfalme, lakini bado anapaswa kuwa mfalme. Mungu tayari ni mfalme, lakini bado si mfalme.

Kwa hivyo, pia unapata maana kwamba ingawa Mungu ni mfalme, ufalme, na enzi kuu bado hazijatimizwa kikamilifu katika uumbaji wake. Kwa hivyo, tunapoanza kutazama mada ya ufalme wa Mungu, kama mada zingine nyingi ambazo tumeziangalia, mahali pa kuanzia ni Bustani ya Edeni katika Mwanzo 1 na 2. Kwa hivyo sitarudi nyuma na kusoma maandishi mahususi, lakini mengi ya yale nitakayosema yataakisi nyenzo ambazo tulijadili kuhusiana na sura ya Mungu pia. Kwa hivyo, mahali pa kuanzia ni kuelewa kwamba Adamu na Hawa watafanya kazi kama watawala wasaidizi wa Mungu.

Tumeona kwamba kwa kuumbwa kwa mfano wa Mungu, Adamu na Hawa wanapaswa kutawala kama wawakilishi wake, na wanapaswa kuakisi utukufu wa Mungu na utawala wa Mungu katika uumbaji wote kwa kutumia utawala juu ya dunia. Kisha, katika Mwanzo 3, tunaona mara kwa mara jinsi nia hiyo na mpango huo unavyozuiwa kwa sababu ya dhambi. Kwa hivyo, Adamu na Hawa wanafukuzwa kutoka patakatifu pa bustani ya Mungu, na kimsingi, dunia itatawaliwa na Shetani.

Shetani baadaye, tutaona, hasa katika baadhi ya maandiko ya Agano Jipya, jinsi Shetani alivyo mtawala wa ulimwengu huu. Yeye ndiye mfalme wa ulimwengu huu. Kwa hivyo sehemu ya kuanzisha ufalme wa Mungu ni jinsi Mungu atakavyomshinda Shetani na jinsi dunia itakavyokuwa tena chini ya ukuu na utawala wa Mungu na watu wake katika kutimiza nia ya Mungu katika Mwanzo 1 na 2. Pia tuliona kwamba katika Zaburi sura ya 8, Zaburi sura ya 8 inaadhimisha tendo la awali la uumbaji la Mungu na inaadhimisha kile ambacho karibu kinafafanua kile ambacho wanadamu wanapaswa kutimiza na kile ambacho Adamu angepaswa kutimiza kwa kutawala uumbaji.

Unatawala kazi za mikono yake. Uliwekwa ili kutawala kazi za mikono yake. Lakini ni wazi, kama tulivyoona katika Waebrania, hilo halikutokea na halijatokea bado.

Lakini Yesu Kristo, kama tulivyokwisha kuona, anakuja kuanza kuzindua na kurejesha nia ya kweli ya Mungu kwa Adamu kutawala uumbaji. Kwa hivyo tena, tunaweza kuweka hili katika mfumo wa swali, kufuatia dhambi ya wanadamu katika Mwanzo 3. Na hivyo ndivyo tutakavyonukuu kutoka kwa Desmond Alexander katika utangulizi wake mdogo wa theolojia ya kibiblia kutoka Edeni hadi Yerusalemu Mpya. Anasema kwamba ukuu wa Mungu, kwangu mimi, ni aina ya kisawe cha ufalme wa Mungu.

Ukuu wa Mungu utarejeshwaje na kupanuliwa duniani kote? Ufalme wa Mungu utaanzishwaje duniani kote? Kwa hivyo, baada ya Mwanzo 3, sehemu iliyobaki ya Agano la Kale na katika Agano Jipya inaweza kuonekana kama nia ya Mungu ya kurejesha ukuu wake na kutawala viumbe vyote kupitia watu wake.

Kama alivyokusudia katika Mwanzo 1 na 2. Wakati mwingine, tutaruka kupitia sehemu kuu za Agano la Kale. Nina muda tu wa kuchora kwa michanganyiko mipana kwa brashi. Lakini sehemu inayofuata ya kusimama inaweza kuwa Kutoka sura ya 19, mstari wa 6. Tayari tumeangalia hili kuhusiana na sura ya Mungu.

Hata hivyo, katika sura ya 19, mstari wa 6, Mungu anaelezea nia yake kwamba Israeli ifanye kazi kama ufalme wa makuhani. Kwa maneno mengine, tena, Israeli sasa itatimiza kile ambacho Adamu alishindwa kufanya. Na hiyo ni kueneza utawala wa Mungu juu ya viumbe vyote.

Kuwa wapatanishi wa utawala wa Mungu na uwepo wake kama ufalme wa makuhani katika uumbaji wote. Kwa hivyo sasa, kile ambacho Adamu alishindwa kufanya, Mungu sasa anachagua kupitia Ibrahimu. Sasa, anachagua Israeli kama ufalme wake wa makuhani ili hatimaye kueneza utawala wake katika uumbaji wote.

Ili kupatanisha utawala na uwepo wake katika uumbaji wote. Sehemu nyingine ya kusimama kuhusiana na hilo ni kwenda mbele kidogo tu ya andiko hilo. Ingekuwa kuangalia kwa ufupi kitabu cha Kutoka.

Ukombozi wa Mungu kwa watu wake katika kitabu cha Kutoka hatimaye ni kulingana na Kutoka sura ya 15. Wimbo ambao Musa anaimba mara tu wanapovuka Bahari Nyekundu. Washindi na waliokombolewa kutoka kwa ukandamizaji na utumwa mikononi mwa Wamisri.

Wimbo wa Musa upo katika sura ya 15, mistari ya 11-13 na 17-18. 11-13 inasema hivi. Ni nani miongoni mwa miungu aliye kama wewe, mtukufu katika utakatifu, wa kutisha katika utukufu, mtenda maajabu?

Ulinyoosha mkono wako wa kuume, nayo nchi ikawameza adui zako. Kwa fadhili zako zisizoisha utawaongoza watu uliowakomboa, Kwa nguvu zako utawaongoza hadi makao yako matakatifu.

Na kisha mstari wa 17-18. Utawaleta na kuwapanda juu ya mlima wa urithi wako. Mahali ulipofanya makao yako, Patakatifu, Bwana, palipojengwa kwa mikono yako.

Bwana anatawala milele na milele. Kwa hivyo, Kutoka wakati huo kulikuwa onyesho. Mwanzo wa kuonyesha uanzishwaji wa Mungu wa enzi yake na utawala wake juu ya vitu vyote.

Kwa kweli, mtu anaweza kusema Kutoka kwenyewe kulitokana na ukweli kwamba Mungu alikuwa mfalme mkuu juu ya vitu vyote. Kwa hivyo, hata nyuma katika Kutoka, tunapata mada za ufalme na utawala na ukuu wa Mungu. Sehemu inayofuata ya kusimama itakuwa kuangalia ufalme wa Israeli na agano la Daudi kwa ufupi.

Nitarudi kusoma andiko la 2 Samweli kwa ufupi tu, na kisha hatutasoma andiko lingine kadhaa. Andiko kadhaa ambazo tayari tumezisoma kuhusiana na agano la Daudi. Kwa hivyo, kila kitu tulichosema kuhusu agano la Daudi kinatumika kwa ninachosema sasa.

Na ndiyo maana Mungu alifanya agano na Daudi. Mungu anaweka agano lake na Daudi, ambapo Daudi atatawala katika kutimiza ahadi za Ibrahimu. Sasa Daudi atatawala, na hasa zaidi, Mungu anaahidi kwamba ufalme wa Daudi, Daudi atakuwa na mtoto wa kiume baada yake ili kiti cha enzi cha Daudi kisipate mwisho kamwe.

Kwa hivyo , katika sura ya 7 na mstari wa 14, kwa kweli, nitarudi nyuma, mstari wa 12. Siku zako zitakapokwisha, na kupumzika, Daudi atakapokufa na kwenda na baba zako, nitainua mzao wako akurithi, nyama na damu yako mwenyewe, nami nitauimarisha ufalme wake. Kwa hivyo tena, ufalme wa Daudi hautakoma; utaendelea, na utakuwa wa milele.

Naye ndiye atakayenijengea nyumba, jina langu, hekalu, nami nitaimarisha kiti cha enzi cha ufalme wake milele. Mimi nitakuwa baba yake, naye atakuwa mwanangu. Fomula ya agano la Daudi.

Na kisha tunaposoma sehemu iliyobaki ya Samweli, tunapoingia katika Wafalme wa 1 na wa 2 na kusoma Mambo ya Nyakati, tunasoma simulizi la ufalme wa Israeli uliotimizwa na mfalme baada ya mfalme, baadhi yao wakiwa wazuri, baadhi yao wakiwa wabaya sana, na waovu, na mwisho wa siku hiyo ndiyo inayowaingiza Israeli katika matatizo na uhamishoni. Lakini hoja ni kwamba, ningesema kwamba ufalme wa Israeli, kuanzia na kuanzishwa na agano la Daudi, ndiyo njia ambayo agizo la Adamu kutawala juu ya viumbe vyote na agizo la Israeli kutawala, Kutoka 19:6, mtakuwa ufalme wa makuhani, jinsi hilo linavyotimizwa sasa. Nia ya Adamu kutawala juu ya viumbe, ambayo iliharibiwa na dhambi, basi nia kwamba Israeli, kama aina ya Adamu mpya, ingekuwa ufalme wa makuhani, jinsi Mungu atakavyotimiza nia ya Israeli sasa haswa itasimamiwa kupitia mfalme atakayewatawala.

Kwa hivyo agano la Daudi mwishoni mwa siku, agano ambalo Mungu anafanya na Daudi kwamba kutakuwa na mfalme na ufalme wake utadumu milele na kwamba hivi ndivyo Israeli kuwa ufalme wa makuhani hatimaye kutakavyotimia, tena, hili si wazo la baadaye tu, kwamba kwa nini tusiwape mfalme wa kutawala ili waweze kukaa katika mpangilio na mambo kama hayo na kuwashinda maadui wote, ingawa hiyo ni sehemu yake, lakini hatimaye inarudi kwenye nia ya Mungu kwa Adamu na Hawa

katika uumbaji wa kwanza, na kisha pia nia ya Mungu kwamba Israeli ingeweza kutimiza kile ambacho Adamu na Hawa walishindwa kufanya kwa kuwa ufalme wa makuhani. Sasa, Israeli itatumika kama ufalme wa makuhani kupitia kuanzishwa kwa mfalme wa ukoo wa Daudi na ufalme. Unaporuka mbele hadi Zaburi, tunapata marejeleo ya matarajio ya mfalme wa ukoo wa Daudi na ufalme, lakini ule ambao hatimaye ungekuwa wa ulimwengu wote.

Kwa mfano, tuliona katika Zaburi sura ya 2, kile ambacho mara nyingi huitwa zaburi ya kifalme na ile inayotumika kwa Yesu Kristo baadaye katika Agano Jipya. Katika Zaburi sura ya 2, Kwa nini mataifa yalifanya njama na mipango ya watu ikawa bure? Wafalme wa dunia wanasimama, watawala wanakusanyika pamoja dhidi ya Bwana na dhidi ya watiwa mafuta, wakisema, Na tuvunje minyororo yao. Mstari wa 4, Yeye aliyeketi mbinguni anacheka, Bwana anawadhihaki, anawakemea kwa hasira yao.

Mstari wa 6, Nimemweka mfalme wangu juu ya Sayuni, mlima wangu mtakatifu. Nitatangaza amri za Bwana. Aliniambia, Wewe u mwanangu, mimi leo nimekuwa baba yako.

Uniombe, nami nitawapa mataifa urithi wako. Miisho ya dunia ni milki yako. Kwa hivyo, katika Zaburi sura ya 2, tunaona kwamba ni kupitia mfalme wa ukoo wa Daudi ndipo hatimaye, nia ya Mungu ya kutawala dunia yote katika kutimiza Mwanzo 1 hatimaye itatimia.

Na tunaona kitu kama hicho katika Zaburi ya 8, ingawa hiyo si lazima iwe zaburi ya Daudi. Inashangaza kwamba katika Waebrania sura ya 1 na 2, zaburi zote mbili zinamrejelea Kristo. Lakini Zaburi sura ya 8, picha bora ya wanadamu wakitawala uumbaji, Zaburi sura ya 89, maandishi mengine ya Daudi, haya yote yanatarajia na kutarajia mfalme wa ukoo wa Daudi na ufalme utakaoenea ulimwenguni kote na duniani kote.

Jambo lingine tunaloliona katika Zaburi, cha kufurahisha, ni msisitizo kote kwamba Yahweh tayari ndiye mfalme juu ya dunia yote. Kwa mfano, katika Zaburi sura ya 24 na mstari wa 1, Dunia ni mali ya Bwana na vyote vilivyomo, dunia na wote wakaao ndani yake. Kwa maana aliiweka misingi yake juu ya bahari, na akaiweka imara juu ya maji.

Zaburi sura ya 29 na mstari wa 10, kwa mfano, Bwana ameketi juu ya gharika. Bwana ameketi kama mfalme milele. Zaburi sura ya 47 na 1 na 2, pia 47 na mstari wa 1 na 2, Pigeni makofi enyi mataifa yote, mpigieni Bwana kelele, Mungu kwa vigelegele vya furaha; kwa maana Bwana Aliye juu ndiye wa kutisha, Mfalme mkuu juu ya dunia yote.

Na Zaburi 103 na mstari wa 19, kwa moja zaidi, Zaburi 103 na mstari wa 19, Bwana ameweka kiti chake cha enzi mbinguni na ufalme wake unatawala juu ya vyote. Kwa

hivyo tena, unapata mvutano huu kati ya ukweli kwamba Mungu tayari ni mfalme juu ya vitu vyote, lakini kwa maana fulani, bado analazimika kuanzisha ukuu wake juu ya viumbe vyote na kuwaleta watu wote chini ya ukuu wake na utawala wake. Kwa hivyo, tunachokiona hadi sasa, basi, ni kwamba Adamu na Hawa ndio wabebaji wa kwanza wa Mungu ambao, katika kuakisi mfano wa Mungu, wanapaswa kutawala juu ya viumbe vyote.

Kusudi la Mungu katika Mwanzo 1:26-28 ni kwamba Adamu na Hawa watawale viumbe vyote na kupanua utawala na uwepo wa Mungu katika ulimwengu mzima, lakini katika Mwanzo 3, wanashindwa kufanya hivyo kwa sababu ya dhambi, na wanafukuzwa kutoka Bustani ya Edeni. Kisha Israeli, Mungu anachagua na kuchagua Israeli kama watu wake wapya, kwa maana fulani, Adamu mpya, ambaye atafanya kile ambacho Adamu alishindwa kufanya, na hiyo ni kwamba, kama ufalme wa makuhani, kama ufalme wa makuhani, sasa wataeneza utawala wa Mungu na uwepo wake katika viumbe vyote. Wataunganisha utawala wa Mungu na viumbe vyote.

Hata hivyo hawafanyi vizuri kama Adamu na Hawa. Pia wanatenda dhambi na wanafukuzwa kutoka katika nchi na kuondolewa kutoka uwepo wa Mungu. Lakini kabla ya hapo, ili kuunga mkono kidogo tu, hasa zaidi, Israeli itatimizaje kusudi lake la kuwa ufalme wa makuhani? Ni kupitia ufalme wa Daudi.

Ni kupitia ufalme, haswa zaidi, kupitia Mfalme Daudi, kupitia mwana wa Daudi na uzao wake, ufalme wake, kwamba Mungu atatimiza nia yake si kwa Israeli pekee bali kupitia Adamu na Hawa, ndipo hatimaye utawala na utawala wa Mungu ungeenea duniani kote. Sasa, kama nilivyosema, Israeli haikufanikiwa zaidi, na kuendelea kwa ufalme kunaonyesha kwamba wafalme wengi walikuwa wenye dhambi na waovu na, kama Adamu na Hawa, hawakutimiza kusudi la Mungu. Kwa hivyo, Israeli pia imehamishwa na kuondolewa kutoka mbele za Mungu na kuhamishwa chini ya utumwa wa taifa la kigeni.

Sasa, hilo linatuleta kwenye matarajio ya kinabii ya kurejeshwa kwa mfalme au ufalme wa Daudi. Tena, swali ambalo tumeangalia bado linasimama. Ukuu wa Mungu utarejeshwaje na kupanuliwa duniani kote? Ufalme wa Mungu utaanzishwaje kote ulimwenguni, ambao Adamu na Hawa walipaswa kuutimiza, ambao Israeli ilipaswa kuutimiza, lakini walishindwa kuutimiza kwa sababu ya dhambi.

Swali bado linabaki: Ukuu na ufalme wa Mungu utarejeshwaje na kuanzishwa duniani kote? Hilo linatuleta kwenye matarajio ya kinabii ya ufalme uliorejeshwa wa Daudi. Na kumbuka, njia ambayo Mungu ataanzisha ufalme wake kupitia Israeli ilikuwa kupitia ufalme wa Daudi, kupitia agano ambalo Mungu alifanya na Daudi kwamba ufalme wake ungekuwa wa milele, kwamba hautakoma kamwe. Na kwa hivyo, tunapata maandishi ya kinabii ya Agano la Kale yakirejelea urejesho, uumbaji mpya unaokuja, wokovu unaokuja, urejesho unaokuja wa watu wa Mungu katika muktadha wa urejesho wa ufalme wa Daudi.

Kwa hivyo, kwa mfano, ni andiko gani linalojulikana zaidi ambalo nadhani tumesoma tayari lakini tutasoma tena? Mojawapo ya andiko linalojulikana zaidi ni andiko la Isaya 9. Ingawa mada ya ufalme wa Daudi haizuiliwi na hili tu, kama ninavyofikiri nilivyosema hapo awali, unapata lugha hii ya chipukizi la Daudi ambayo itachipuka, ambayo waandishi wa Agano Jipya wanaielewa pia, lakini kwa aina hiyo ya lugha ya mzizi au chipukizi kutoka kwa Yese, ninapaswa kusema, mara nyingi ni njia ya Isaya ya kuonyesha matarajio ya ufalme uliorejeshwa wa Daudi. Lakini katika sura ya 9, kuanzia mstari wa 6, nitasoma 6 na 7. Kwa maana kwetu sisi, mtoto amezaliwa; kwetu sisi, mtoto amepewa, na utawala utakuwa mabegani mwake.

Ambayo tayari inaleta ufalme na lugha ya uhuru. Naye ataitwa Mshauri wa Ajabu, Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele, na Mfalme wa Amani. Kwa ukuu wa serikali yake na amani, hakutakuwa na mwisho.

Atatawala katika kiti cha enzi cha Daudi na juu ya ufalme wa Daudi, akiuimarisha na kuutegemeza kwa haki na uadilifu tangu wakati huo na hata milele. Bidii ya Bwana Mwenyezi itatimiza hili. Kwa hivyo, Isaya 9, mwanzoni kabisa mwa kitabu chake, tayari inatarajia kurejeshwa kwa kiti cha enzi cha Daudi na ufalme wake, ambapo atatawala juu ya yote.

Ufalme wake utatawala juu ya vitu vyote na utakuwa wa milele. Utaendelea milele. Unaona jambo kama hilo katika maandiko mengine.

Ezekieli sura ya 34, na pia 36. Ezekieli sura ya 34, na si maandiko haya yote yanamtaja waziwazi mfalme wa ukoo wa Daudi. Tena, baadhi ya haya kwa upana zaidi yanarejelea ufalme utakaorejeshwa.

Lakini sura ya 34, na mstari wa 2 na baada ya Ezekieli, tayari tumesoma mengi ya haya, na sitaki kusoma tena jambo lote. Lakini Ezekieli 34 na 2 hadi 28, ambapo tunapata lugha ya kondoo na mchungaji na matarajio kwamba wachungaji wa Israeli walifanya kazi mbaya ya kuwaongoza watu. Walikuwa waovu.

Kwa hivyo sasa mwandishi anatarajia mchungaji mwingine. Na anaelezea hilo kuanzia mstari wa 20 wa Ezekieli 34. Kwa hivyo, hivi ndivyo Bwana Mwenye Enzi Kuu anavyowaambia.

Tazama, mimi mwenyewe nitahukumu kati ya kondoo wanene na kondoo waliokonda, kwa sababu mnasukuma kwa ubavu na bega, na kuwapandisha kondoo wote dhaifu pembe zenu, hata mtakapowafukuza. Nitawaokoa kondoo wangu, nao hawatatekwa nyara tena; nitahukumu kati ya kondoo mmoja na mwingine.

Nitaweka juu yao mchungaji mmoja, mtumishi wangu Daudi; naye atawachunga, atawachunga na kuwa mchungaji wao. Mimi, Bwana, nitakuwa Mungu wao, na mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu kati yao.

Na mimi, Bwana, nimesema haya. Tayari tumeona hilo katika sura ya 37 ya Ezeieli. Mstari wa 24.

Mtumishi wangu Daudi atakuwa mfalme juu yao, nao wote watakuwa na mchungaji mmoja. Watafuata sheria zangu na kuzingatia amri zangu. Kwa hivyo, Ezeieli pia anatarajia kurejeshwa kwa ufalme wa Daudi.

Mungu atakapowarejesha watu wake katika nchi, na katika uhusiano mpya wa agano unaomhusisha Daudi kutawala watu wake katika kutimiza ahadi za Daudi. Zekaria sura ya 14. Katika Zekaria sura ya 14, andiko lingine linatarajia marejesho ya baadaye, kuja kwa ufalme wa Mungu kwa wakati ujao.

Katika mstari wa 16 hadi 19. Kisha, manusura kutoka mataifa yote yaliyoshambulia Yerusalemu watapanda mwaka baada ya mwaka kumwabudu mfalme, Bwana Mungu Mwenyezi, na kusherehekea sikukuu ya Vibanda. Ikiwa yeyote wa watu wa dunia hatapanda kwenda Yerusalemu kumwabudu mfalme, Bwana Mungu Mwenyezi, hao hawatakuwa na ufalme.

Ikiwa watu wa Misri hawatapanda na kushiriki, hawatakuwa na ufalme. Bwana ataleta mapigo juu yao ili kuwapiga mataifa ambayo hayatapanda kusherehekea sikukuu ya vibanda. Kutakuwa na adhabu kwa Wamisri hao, adhabu kwa mataifa ambayo hayatapanda kusherehekea.

Kuna mengi zaidi ambayo tunaweza kusoma katika sehemu hii, lakini Zekaria 14 pia inatarajia wakati ambapo Mungu atarejesha utawala wake, wakati Mungu atatawala juu ya vitu vyote katika kutimiza ahadi zake, tena, ambazo ningesema zote zinarudi kwenye uumbaji wa asili ambapo nia ya Mungu ilikuwa kueneza utawala wake katika viumbe vyote kupitia wabeba sanamu zake. Labda tunapaswa pia kutaja Danieli sura ya 7, ambayo tulisoma muda mfupi uliopita, wakati Danieli anasema, kuanzia mstari wa 11, Kisha niliendelea kutazama kwa sababu ya maneno ya kujisifu ambayo pembe ilikuwa ikisema. Niliendelea kutazama hadi mnyama huyo akauawa na mwili wake ukaharibiwa.

Acha niruke hadi mstari wa 13. Katika maono yangu, Danieli sura ya 7:13, nilitazama usiku, na mbele yangu alikuwepo mmoja kama mwana wa binadamu akija pamoja na mawingu ya mbinguni. Akamkaribia mzee wa siku, akaongozwa mbele zake.

Alipewa mamlaka, utukufu, na nguvu ya ukuu. Mataifa yote na watu kutoka kila lugha walimwabudu. Utawala wake ni utawala wa milele unaoonekana kuakisi lugha

ya Daudi, lugha ya agano la Daudi, ufalme wa milele, na utawala wa milele ambao hautapita.

Na ufalme wake ni ule ambao hautaangamizwa kamwe. Kwa hivyo, Danieli 7 pia inamtarajia mwana wa Adamu ambaye tulisema labda wa shirika na mtu binafsi—mtu anayewakilisha taifa la Israeli.

Lakini mwana wa mwanadamu ambaye anaonekana kutimiza nia ya agano la Daudi ya kuanzisha utawala wa Daudi milele. Utawala wa milele, ufalme wa milele. Lakini pia ningebishana kwamba hii inarudi nyuma kwenye nia ya awali ya Mungu wakati wa uumbaji kwamba Adamu na Hawa wangeeneza utawala wa Mungu katika uumbaji wote, jambo ambalo walishindwa kufanya.

Kwa hivyo, kwa muhtasari wa ushahidi wa Agano la Kale, Mungu lazima aanzishe utawala wake wa ulimwengu wote na enzi yake juu ya dunia nzima. Ambayo ndiyo Adamu na kisha Israeli walipaswa kufanya. Lakini walishindwa kuifanya.

Lakini Mungu atatimiza hili. Tutaona baada ya muda mfupi. Mungu atatimiza hili kupitia mwanawe, mtawala wa ukoo wa Daudi, na ataleta baraka za wokovu na ufalme wake kwa watu wake na hatimaye kwa dunia nzima.

Na hapo ndipo maandishi ya unabii yanapoishia. Kwa ahadi hiyo na matarajio hayo. Hii inatuleta kwenye Injili za Synoptic.

Au Agano Jipya linatuleta kwenye Agano Jipya. Tutaanza na Injili za Synoptic, Mathayo, Marko, na Luka.

Kwa sababu zinatumia lugha ya ufalme wa Mungu kwa uwazi zaidi. Unapogeukia Injili za Synoptic, unagundua kwamba ufalme wa Mungu unakuwa sifa kuu ya huduma ya Yesu mwanzoni kabisa mwa mahubiri na mafundisho yake katika Injili. Kwa mfano, katika Marko sura ya 1 na mstari wa 15, tunasoma mstari wa 14. Baada ya Yohana kutiwa gerezani, Yesu alikwenda Galilaya akihubiri habari njema za Mungu.

Na hii hapa habari njema, alitangaza. Wakati umefika, alisema, ufalme wa Mungu umefika. Tubuni na kuamini habari njema.

Tunapata kitu kile kile mwanzoni mwa huduma ya Yesu katika Mathayo sura ya 4. Kwa hivyo, kufuatia ubatizo na majaribu ya Yesu jangwani. Sura ya 4 na mstari wa 17. Tangu wakati huo, Yesu alianza kuhubiri, tubuni kwa maana ufalme wa mbinguni umekaribia au umekaribia.

Sasa, inavutia katika maandiko haya, Yesu hafafanui ufalme wa Mungu kama vile unamaanisha nini na unamaanisha nini. Hakuna mtu anayemwomba aufafanue. Hilo linavutia.

Hakuna mtu anayesema, unamaanisha nini kwamba ufalme wa Mungu umekaribia ? Ufalme wa Mungu unaoutoa sasa ni upi? Badala yake, Yesu na wasomaji wanadhani kwamba wanajua ni nini. Kwa kuzingatia, nadhani, maandishi ya Agano la Kale ambayo tumeyaangalia hivi punde kuhusu nia ya Mungu ya kuanzisha utawala wake na kutawala juu ya viumbe vyote kupitia mfalme wa ukoo wa Daudi ambaye ataleta baraka za wokovu na baraka za utawala wa Mungu kwa watu wake. Na utawala huo hatimaye utaenea duniani kote.

Kwa hivyo, Agano la Kale linaonekana kuunda msingi ambao ungeelezea kile ambacho Yesu alikusudia na kile ambacho watu walielewa wakati Yesu alipokuja akihubiri kwamba ufalme huu wa Mungu ulikuwa karibu. Sasa, kabla hatujaangalia haswa Injili, jambo lingine la kusema ni kwamba sifa kuu ya ujumbe wa Yesu ni ukweli kwamba, kwa njia fulani, ufalme tayari upo katika nafsi na huduma ya Yesu, lakini bado haujafika. Bado uko katika wakati ujao.

Hiyo ni kusema, tena, tuko katika muktadha wa eskatolojia iliyoanzishwa ambayo tayari lakini bado haijaanzishwa. Ufalme wa Mungu tayari upo. Wanaume na wanawake wanaweza kuingia katika ufalme wa Mungu na kupata uzoefu wa ufalme wa Mungu.

Tulisema ufalme wa Mungu unamaanisha utawala na utawala wa Mungu wenye nguvu, enzi kuu ya Mungu. Wanaume na wanawake wanaweza kuingia humo na kuupitia sasa, kabla ya udhihirisho wake wa mwisho katika siku zijazo. Baadhi ya maandishi ya George Eldon Ladd yamekuwa ya kawaida zaidi, angalau nchini Marekani, katika kueneza umaarufu, ingawa mengine hapo awali, Oscar Kuhlman na wengine hapo awali, yameendeleza na kuzungumzia wazo la ufalme sasa umefika lakini bado.

Ilikuwa George Eldon Ladd aliyeifanya iwe maarufu nchini Marekani na pengine kwingineko, ingawa wengine wameiendeleza hapo awali na wengine wameiendeleza baada ya hapo. Lakini hii labda ndiyo sifa kuu zaidi ya uelewa wa ufalme. Je, ni nini wakati ujao pekee, kulingana na maandishi ya kinabii ya Agano la Kale? Wanachotarajia ni kitu cha wakati ujao kilichotokea siku ya Bwana, wakati uumbaji mpya utakapofika, siku ya urejesho, kwamba Yesu mpya sasa na maandishi wa Agano Jipya sasa wanaamini tayari yupo kwa njia fulani kabla ya utimilifu na udhihirisho wake wa mwisho.

Kwa hivyo, tutazingatia hilo tunapoangalia ushahidi wa Injili na ushahidi wa Agano Jipya lote pia. Sasa, kwa ufupi tu, kuhusu baadhi ya data za kimsamiati, msembo ufalme wa Mungu wenyewe, ambao naamini msembo huo hauonekani katika Agano la Kale, ingawa kuna marejeleo mengi kwa mfalme, ufalme, na Mungu akitawala na kutawala na mambo kama hayo. Lakini msembo ufalme wa Mungu hutokea mara nne tu katika Mathayo, kwa kweli.

Badala yake, Mathayo anapendelea kifungu kingine, ambacho ni ufalme wa mbinguni. Kwa maoni yangu, maneno hayo mawili yana maana sawa. Hayarejelei vitu tofauti.

Ufalme wa Mbinguni labda ni njia tu ya kuelezea ufalme huu kama unatoka juu. Ni kinyume na ufalme wa duniani. Huu ni ufalme unaotoka juu, unaotoka mbinguni.

Na hivyo, Mathayo anapendelea ufalme wa mbinguni na anautumia mara 32 tofauti na ufalme wa Mungu mara nne. Marko anatumia kifungu cha maneno ufalme wa Mungu mara 14. Luka anatumia kifungu cha maneno ufalme wa Mungu mara 32.

Na Yohana analitumia mara nne pekee. Anapendelea maneno uzima wa milele au uzima, ambapo mara nyingi Injili za muhtasari hurejelea ufalme wa Mungu. Kwa hivyo, kama unavyoona, katika Injili zote, ufalme wa Mungu una jukumu muhimu katika kile ambacho Yesu Kristo anakuja kufanya na kile anachokuja kutoa.

Sasa, kabla hatujaangalia baadhi ya ushahidi, kama ningeweza kufupisha tu, basi labda ingekuwa na thamani zaidi kusubiri hadi mwisho lakini kutoa mfumo wa kuangalia baadhi ya vifungu hivi. Thomas Schreiner, Thomas Schreiner katika theolojia yake ya Agano Jipya, alifupisha ufalme wa Mungu kama hivi. Yaani, Yesu alipokuja akihubiri ufalme wa Mungu, alikuwa akitoa nini? Na wasikilizaji wake walitarajia nini? Walielewa nini? Tom Schreiner anasema hivi: walimwelewa kuwa alikuwa akitangaza mwanzo wa enzi tukufu ambapo Israeli ingeinuliwa, na mataifa yangemtii Mungu wa Israeli.

Bwana angetawala juu ya dunia yote. Mwana wa Daudi angetumika kama mfalme wake na uhamisho ungeisha. Agano jipya lingetimizwa.

Watu wa Mungu wangeshika sheria yake, na ahadi ya uumbaji mpya ingekuwa kweli. Bwana angemimina roho yake juu ya wote wenye mwili, na ahadi kwa Ibrahimu kwamba mataifa yote yangebarikiwa hadi miisho ya dunia zingekuwa kweli. Na kulingana na Schreiner, ufalme wa Mungu ni aina ya blanketi inayofunika yote hayo.

Kwa hivyo, unaweza kuona ufalme wa Mungu unaweza kuwa dhana pana kwa urahisi. Lakini maelezo haya, nadhani, yanaelezea kwa urahisi wakati, matokeo, athari, na baraka zinazoambatana nazo zinazoanzishwa Mungu atakapokuja kuanzisha ufalme wake. Kwa hivyo, hivi ndivyo watu wanavyotarajia.

Na tena, hii ndiyo sababu Yesu anapokuja akitangaza ufalme wa Mungu, hahitaji kuufafanua na kuelezea. Wasomaji wake hawahitaji kuuliza ufafanuzi kuhusu anachomaanisha hasa. Hata hivyo, tutaona kwamba wasomaji wake au wasikilizaji wake mara nyingi huchanganyikiwa kwa sababu ya kile wanachotarajia kutokea.

Wakati mwingine ufalme ambao Yesu anatoa huwa katika umbo tofauti kidogo na wanavyotarajia. Lakini hivi ndivyo watu wangetarajia waliposikia kwamba ufalme wa Mungu sasa unatolewa na kutangazwa na nafsi ya Yesu Kristo, kwamba wanaume na wanawake wangeweza kuingia humo. Sasa, nadhani, mahali pa kuanzia ni katika kitabu cha Mathayo.

Na tena, Mathayo sura ya 1 na mstari wa 1. Mwanzoni kabisa, Mathayo anaonyesha nia yake ya kumwakilisha Yesu Kristo, kumwakilisha Yesu Kristo, na kufanya kazi yake iliyobaki kama mwana wa Daudi. Yeye ni mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu. Lakini Mathayo atamwakilisha Yesu kama mwana wa Daudi.

Na kwa kusema hivyo, Mathayo anataka akili yako irudi kwenye ahadi zote za Daudi. Tuliangalia baadhi ya zile kuanzia 2 Samweli 7 na kupitia Zaburi na katika maandiko ya unabii. Mathayo anataka kuwa wazi kwamba Yesu sasa ndiye mfalme wa ukoo wa Daudi.

Utimilifu wa agano la Daudi na ahadi za ufalme uliorejeshwa wa Daudi. Kwa kweli, kwa kawaida tunaruka orodha ya nasaba katika sehemu iliyobaki ya Mathayo 1 ili tuweze kufikia moja kwa moja kuzaliwa kwa Kristo. Nasaba hii inavutia kwa sababu kazi yake kuu ni kumuunganisha Yesu Kristo waziwazi ili kuonyesha kwamba ana haki ya kisheria ya kukaa kwenye kiti cha enzi cha Daudi.

Yeye ndiye mwana halisi wa Daudi. Kinachovutia pia ni kwamba baadhi ya watu wameeleza kwamba nasaba imegawanywa katika seti tatu za vizazi 14. Sipendekezi kufanya hivi kila mahali katika maandiko, lakini nadhani ni kwa makusudi hapa.

Ukijumlisha thamani ya nambari ya herufi za Kiebrania za Daudi, inafikia 14. Hii ni njia nyingine tu ambayo mwandishi wa Mathayo anasisitiza kwamba Yesu Kristo ndiye mfalme wa kweli wa ukoo wa Daudi anayekuja kutimiza agano na Daudi. Cha kufurahisha ni kwamba, katika Mathayo 1, baba yake Daudi, Yusufu, anaitwa mwana wa Daudi, na Yesu Kristo anaitwa mwana wa Daudi kwingineko.

Mathayo anachukua lugha na maandiko ya Daudi kote ili kuweka wazi kwamba huyu hapa mfalme aliyeahidiwa wa ukoo wa Daudi. Huyu hapa ndiye atakayerejesha na kutimiza utawala wa milele, ufalme wa milele ulioahidiwa Daudi. Sasa, tutakachofanya katika sehemu inayofuata ni kuanza tena na ushahidi wa injili.

Tutaangalia kwa ufupi maandiko machache yanayoonyesha kwamba ufalme wa Mungu ambao Yesu anautangaza ni wa sasa na ujao kwa wakati mmoja.

Huyu ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Huu ni kipindi cha 16 kuhusu Sura ya Mungu, Sehemu ya 2, na Utangulizi wa Ufalme wa Mungu.